ايىندى 70 جىل كۈرەسكە تولى جاڭا ئەۋر

دۇنيە ئۆزىنىڭ بيىك شىڭنا ەرلىكىدىن شەرەپ

جاڭا جۇڭگونىڭ داڭقتى جىلدارى

1960 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 25 ـ كۈنى جۇڭگو شىڭشىلدار اترەتىنىڭ مۇشەلەرى ژاڭ فۇجوۋ، گۇڭبۇ (زاڭزۇ)، چۇي ينحۋا دۇنيە جۇزىندەگى ئىرىنشى بيىك شىڭ ـــ چوڭمالاڭما شىڭنا سولتۇستىك قاپتالـ دان ئاستىنى تۇردە شقىنى. جۇڭگو شىڭشىلدار اترەـ تى ادامزاتتىڭ چوڭمالاڭما شىڭنا سولتۇستىك قاپتالـ دان 1 ـ رەت شەۋداي ۋلى ئىسىن ورنىداپ، جۇڭـ گوغا داڭق ئەپەردى.

دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ بيىك شىڭدى بويـ سۇندىرۇ ـــ جاڭا جۇڭگونىڭ دەنە تاربيە ىستەـ رىنىڭ قارىشتاپ داۋىنىڭ شاەىن كورىنىسى. جاڭا جۇڭگو قۇرىلعانىنان كەيىن، دەنە تاربيە ىستەرى جوقتان بار بولىپ، السىزدەن كۇشەـ يىپ، تەز، اقاۋسىز داۋ جولىنا ئەتۇستى. 1952 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ 10 ـ كۈنى ماۋ زىدۇڭ جۇڭحۋا مەملەكەتتىك دەنە تاربيە باس قوعامىنىڭ قۇرىلـ ۋىنا ورايي: "دەنە تاربيە قيىلىن دامىتىپ، حالقـ تىڭ دەنە قۋاتىن كۇشەيتەيىك" دەگەن ارناۋ ئەسوز جازىپ بەردى. وسى 12 ارىپكە دەنە تاربيە قىزمەتىنىڭ ئەتۇبىرلى باعىتى جيناقتالىپ، ەلىمىزدىڭ دەنە تاربيە ىستەرىنىڭ داموۋىن بارىنـ شا ىلگەرىلەتتى.

ئەر دارەجەلى پارتكوم مەن ۇكىمەتتىڭ ۇيىمـ داسترۇى مەن اتتانىسقا كەلتىرۇىندە، قالىڭ بۇقارا دەنە تاربيە قيىمىلدارىنا بەلسەنە قاتىناستى، زاۋودتار، مەكتەپتەر، اسكەري بولىمدەر، ورگاندار، سوندايـ اق اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ بارلىعىندا ئەر ئەتۇرلى دەنە تاربيە ارەكەتتەرى جاپىاي ورىستەتىلدى. از ۇلتتارـ دىڭ ئەداستۇرلى دەنە تاربيە ارەكەتتەرى دە بـاي مازمۇنمەن ورىستەتىلە باستادى.

بۇقارالىق سپاتتى دەنە تاربيە قيىمىلدارىنىڭ قاـ رىشتاي داموۋى باسەكەلىك دەنە تاربيە دەڭگەيىنىڭ وسۇىنە مەعەم نەگىز قالادى. توپ ـ توپ تاڭداۋلى سپورتشىلار، جاتتىقتىرۇشىلار جاپالى جاتتىعۇ مەن قايسىپاي سايىسۇ ارقىلى ۇزدىكسىز تۇردە رەكورد ـ تار جاڭالاپ، اق تاڭداقتاردى تولتىردى، زىلتەمىر، جەڭىل اتلەتيكا، ۇستەل دوپ، سۇدا ئۆزۇۋ، شىڭعا شعۇ سياقتى تۇرلەردە كورنەكتى ناتيجەلەرگە قول جەتكىزدى.

1959 ـ جىلى 4 ـ ايدا رۇڭ گوتۇان گەرمانياـ نىڭ دورتمۇند قالاسىندا وتكەن 25 ـ كەزەكتى دۇنيە جۇزىلىك ۇستەل دوپ جۇلدە تالاسۇ جارىسىـ دا ەرلەردىڭ جەكە سايىس ئەتۇرىنىڭ اعا جۇلدەگەرـ لىگىن ەرلىكپەن جەڭىپ الىپ، جۇڭگوعا تۇڭعىش دۇنيە جۇزىلىك اعا جۇلدەگەرلىكتى الىپ بەردى.

دەنە تاربيە ىستەرىنىڭ داموۋى جاڭا جۇڭگوـ نىڭ قارىشتاپ داموۋىنىڭ، گۇلدەنۇىنىڭ ماڭىزدى بەلگىسىنە اينالدى. نەشە بۇرىن دەنە تاربيە ساڭلاقتاـ رىنىڭ قايراتتانا ۇمتىلىپ، نىتىماقتاسا سايىسىپ، بيىك شىڭعا ەرلىكپەن شعۇدىڭ ناتيجەسىندە، جۇڭگونىڭ دەنە تاربيەسى دۇنيە جۇزىنە ارشىندى قادامەمەن بەت الدى، دۇنيە جۇزىندەگى دەنە تاربيەدە قۇددـ رەتتى ەل بولۇعا قاراي العا تارتۇدا.

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 9 ـ ايدىڭ 20 ـ كۈنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

گۇلجانات: بالاباقشادا جايدارلى وقىتۇشى

(باسى 1 ـ بەتتە)

گۇلجاناتتى قۇشاقتاپ قويا بەرمەدى. گۇلجانات قاشاندا ەڭكەيىپ بالالاردىڭ ماڭدايىنان مەيىرلەنە يىسكەپ، بالالاردى جەتەلەپ ۇلكەن قاقپادان كىرەدى.

گۇلجانات ئەر كۈنى تاڭەرتەڭ ساعات 9دا باـ لاباقشاسىنىڭ قاقپاسى الدىندا وقۇعا كەلگەن بالالاردى كۇتىپ الادى. "ئەر كلاستا 3تەن وقىتۇـ شى بار، مەن باسقا وقىتۇشىلاردىڭ ساباق وتۇىنە سايكەسەمىن، سونىمەن قاتار بالالاردىڭ كۇندەـ لىكتى تۇرمىسىنا جاۋاپتى بولامىن". گۇلجانات بىلاي دەدى: بالاباقشادا 3 ۋاقىت تاماق بەرىلەـ دى، تاڭەرتەڭگى تاماقتا 2 ـــ 3 ئەتۇرلى پراندىك بەرىلەدى، تۇسكى تاماقتا تاۋىق ەتى قۇىرماسى، پالاۋ بار. بالالار تۇستە ئەبر جارىم ساعات ۇيىقـ تايدى، ويانعان سوڭ ورىندارىنان تۇرىپ ويىن ويناىدى، تۇستەن كەيىن ساعات 6دا تاعى بالكۇلـ شە جانە جەمىس ـ جيدەك تاراتىلادى.

بالاباقشادا ئەربىر كلاستا 30 نەشە بالا بار، بالالاردىڭ تاماقتانۇى، دارەتكە بارۇى، ۇيىقتاۇى سياقتى بارلىق ىسكە گۇلجانات كوڭىل بولەدى. بالالاردىڭ كەيبىرەۋى ۇيمە كەتەمىن دەپ قيعىلىق سالسا، كەيبىرەۋى شولدەدىم سۇ شەمىن دەيدى، ال ەندى بىرەۋلەرى دارەتحاناعا بارامىن دەپ جاتاـ دى، تىنىم تاپپاعانمەن، ئەبراق گۇلجانات مۇنداي كۇندەردىڭ وتە ماعىنالى ەكەنىن سەزىندى.

"گۇلجانات قىزمەتكە ايرىقشا دەن قويادى، بالالارعا دا وتە سابىرلى. بالاباقشادا ادەبيەت ـ كورـ كەمونەر كونسەرتتەرى وتكىزىلگەندە، ول تۇراپتان كونسەرت كيىمدەرىن ساتىپ الۇعا ىرىقتىلىقپەن كوـ مەكتەسەدى". يۇيمياۋ بالاباقشاسىنىڭ باستىعى ۋي جۇان بىلاي دەدى: بالاباقشادا ۇلكەندى ـ كىشىلى ىستەردىڭ بارىنە گۇلجانات وتە كوڭىل بوـ لەدى، كوپشىلىك ونى جاقسى كورەدى.

■ ىشكى ولكەدەگى شينجياڭ تولىق ورتا كلاسىنان وقۇدان شەگىنىپ، وكىنىشتە قالدى

"ەگەر مەن سول كەزدە وقۇدان قالماعان بولسام، قازىر داشۇە وقۇىن تاۋىسقان بولار ەدىم". جۇمىستان قايتقاننان كەيىن، ئەتىلشى گۇلجاناتپەن بىرگە ونىڭ ۇيىنە بارىپ، لاپاس استىندا وتىرىپ ونىڭ وقۇشى كەزىندەگى سۇرەتتەرىن كوردى، ونىڭ سوزىنەن وكىنگەندىگى سەزىلىپ تۇر.

گۇلجانات كىشكەنتايىنان وقۇدى ۇزدىك وقىپ، اتا ـ اناسىنىڭ ماقتانىشى بولدى. كەيىن رايوـ نىمزداعى شينجياڭ ورتالاۋ كلاسىنا وقۇعا ئەۋسىپ، 2012 ـ جىلى تاعى اۋىل بويىنشا ەكىنشىلىك ناتيجەـ مەن بەيجيڭدەگى شينجياڭ تولىق ورتا كلاسىنا وقۇعا ئەۋستى.

قىزىنىڭ وسىنشاما ۇزدىك وقىعانىن كورىپ، اكەسى يميت ىشتەي قاتتى قۇاندى. "رايونىمزداعى شينجياڭ ورتالاۋ كلاسىنا وقۇعا تۇسكەندە، اكەم 1000 نەشە يۇانعا ەلەكترۇندى سوزدىك ساتىپ الىپ بەردى". گۇلجانات مۇنىڭ وتباسى جونىنەن از اقشا ەمەس ەكەنىن بىلەدى. "اكەم مەنىڭ داشۇەدە وقىپ، ۇلكەن قالادان جاقسى قىزمەت تاۋىپ، باقىتـ تى تۇرمىس كەشىرۇىمدى ارماندايتىن ەدى"، ـ دەدى گۇلجانات.

الايدا، گۇلجانات كەيىن ەدىني ۇشقارى يدەياـ نىڭ ىقپالىنا ۇشىراعاندىقتان، اكەسىنىڭ ارمانى سەلگە كەتتى.

2013 ـ جىلى جازدىق دەمالىستا، گۇلجانات قىستاققا قايتىپ كەلگەندە، كەزىندەگى كىشكەنـ تاي سەرىكتەرىنىڭ كوبىنىڭ باس قۇراپ كەتكەـ نىن ئەرى ۇستىنە قارا بۇرقا كيىپ العانىن بايقايـ دى. كەيىرەۋلەر گۇلجاناتقا: "قىز بالانىڭ ۇيدەن ۇزاپ شعۇىنا بولمايدى، سىرت جەرـ لەرگە بارىپ وقۇ وقۇىنا ئەتىپتى دە بولمايدى، ەرتەرەك تۇرمىستانىپ، سىرتقا كوپ شىقپاۋى ئەتىس" دەيدى.

"ىشكى ولكەدەگى شينجياڭ تولىق ورتا كلاـ سنا بارعانىمدا، مەن وقۇ سالماعىنىڭ بارعان سايىن اۋىرلاعانىن سەزىندىم". گۇلجانات بىلاي دەدى: وقۇدان جالىقتاندىعىمنان، ونىڭ ۇستىنە اينالامداعى ادامدارداڭ ىقپالى سەبەبىنەن، ىشكى ولكەدەگى شينجياڭ تولىق ورتا كلاسىنان وقۇدان شەگىنۇ بەكـ مىنە كەلدىم.

وقىتۇشىلاردىڭ ايتقان اقىلىنا، ۇيىندەگىلەردىڭ قارسى شعۇىنا گۇلجانات مۇلدەم قۇلاق اسپادى. "بەينە جىن قاققانداي، ەسى ـ دەرتىم وقۇدان شەگـ نىپ، ۇيگە قايتىپ كەلىپ، تۇرمىستا شعۇعا عانا اۋدى". گۇلجانات تىلشىگە بىلاي دەدى: وقۇدان شەگىنگەننەن كەيىن، اكەم ئەبر اپتا بويى ماعان ئتىل قاتپادى.

2014 ـ جىلى گۇلجانات تۇرمىستا شعادى. 2017 ـ جىلى اكەسى جۇرەك اۋرۇدان قايتىس بولادى، قاتتى ازاپتانعان گۇلجانات ئۇزىنىڭ وتكەن كۇندەرى جايلى قايتا تولعانادى.

"اكەم مەنىڭ ۇيرەنۇدەن ناتيجە شعارۇىمـ دى ئۇمت ەتكەن ەدى، مەن ونىڭ ئۇمىتىن اقتاي المادىم، مەكتەپكە قايتا ورالىپ، اسلىگى ئۇزىمدى تاپقىم كەلەدى". گۇلجانات ۇيىندەگىلەردىڭ سەرىك بولۇىندا، حوتان قالاسى كاسپىتىك شەبەرلىككە تاربـ يەلەۋ ـ باۋلۇ ورتالىعىنا قادام تاستادى.

مەكتەپتە گۇلجانات تاستاپ قويعان كىتاپتارىن قايتا قولىنا الىپ، مەملەكەتتە ئەبر تۇتاس قولدانىلاـ تىن ئتىل ـ جازۇدى، زاڭدى جانە كاسپىتىك شەبەرـ لىكتى مۇقيات ۇيرەنىپ، تەز العا باستى.

■ ئۇزىن قايتا تاۋىپ سەنىمى تاسدى

ئماندى مەكتەپ تۇرمىسى گۇلجاناتتىڭ وزىنە دەگەن سەنىمىن بىرتە ـ بىرتە قالپىنا كەلتىردى، ۇيـ رەنۇدى ايقاتاقتاننان كەيىن، ول قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنىڭ تانىستىرۇىمەن سورباق اۋىلى يۇيمياۋ بالاباقشاسىنا قىزمەتكە تۇردى.

قىزمەتكە شىققان العاشقى كۇنگى كورىنىس گۇلجاناتتىڭ ئالى ەسىندە. بالاباقشا 3 قابات، سىرتقى قابىرعاسى اشىق ساري ئتۇستى، كلاستارى كەڭ ئارى جارىق، پارتا ـ ورىندىقتار تاپ ـ تازا، رەتتى ەكەن، بالالار كىشكەنتاي ۇستەلدىڭ الدىندا وتىرىپ بالالار ئانىن ۇيرەنۇدە. بالالاردىڭ شاتتىقـ قا، باقىتقا شومعان جۇزدەرىن كورگەندە، انا بولعان گۇلجانات وسناۋ رياسىز شات جۇزدەردى ايالاۋعا، ولاردىڭ كوڭىلىنە كىر شالدىرماۋعا بەكىدى.

گۇلجاناتتىڭ ۇيى بالاباقشادان بىرنەشە ئجۇز مەتر كەلەتىن جەردە. ونىڭ اۋلاسىنا ئتۇرلى گۇل ـ شوپتەر ەگىلگەن، كىرە بەرىستەگى ۇزىن كاريدوردا ئجۇزىم ساباقتارى جارماسا وسكەن ، اۋلادان تىڭ ترشىلىك تىنىسى ەسەدى.

گۇلجانات ئەر كۈنى شەشەسىمەن بىرگە اۋلانىڭ ئشى ـ سىرتىن تىپ ـ تىناقتاي ەتىپ تازالايدى.

"شەشەم ەسىك الدىنان شاەىن دۇكەن اشىپ، ئتۇرلى تۇرمىستىق بۇيىمدار مەن ازىق ـ تۇلىك، سۇسىن ساتادى". گۇلجانات بىلاي دەدى: قىستاق تۇرعىندارى ۇنەمى بالالارىن ەرتىپ كەلىپ كەرەڭـ جاراق ساتىپ الادى، بالالاردى كورگەندە قۋانىپ، ولارمەن ويىن ويناپ، بالالار ئانىن ايتىپ، اۋلا ئتىپـ تى دە دۇمانعا بولەنەدى.

گۇلجاناتتىڭ وزگەرىسى شەشەسى ئابياعا ايداي انىق. "بۇرىن قىزىمىزدىڭ ئوز بولاشاەىن كۇيرەتكەنىن كوزىمىزبەن كورگەندە، اكەسى ەكەـ ۇىمىزدىڭ قابىرعامىز قاتتى قايىستى. قازىر وزگەرـ دى، قىزىمىز ئەر كۈنى قۋانا قىزمەتكە بارادى، قايتىپ كەلگەننەن كەيىن، تاعى كورشىلەردىڭ بالالارىن ويناتادى، كوڭىل كۇيى جايدارلانا ئتۇستى"، ـ دەدى ئابيا ئسۇينىپ.

گۇلجاناتتىڭ تاعى ئبىر جاڭا جوسپارى بار، ول بۇعالتىرلىق ۇيرىنبەكشى. "كۇيەۋۇم قۇرىلىستى كوتەرـ مەگە الۋشى، حوتان قالاسىندا شاەىن قۇرىلىستاردى كوتەرمەگە العان، جۇمىسى وتە قاربالاس. مەن وعان كومەكتەسىپ، قازىناسىن باسقارىپ بەرگىم كەلەدى، وتـ باسىمزداعى دۇكەننىڭ ەسەبىن دە انىق ىستەۋ كەرەك". گۇلجانات بىلاي دەدى: بۇرىن باعىتىمنان اداسىپ قاـ راڭعى كۇن كەشتىم، جاقىندارىمنىڭ كوڭىلىن جارالاـ دىم، ساباقتاناعا قايتا ورالعاننان كەيىن تۇرمىستىڭ ئمانىن قايتا تاپتىم. قازىر مەيلى تۇرمىستا نەمەسە قىزـ مەتتە بولسىن، سەنىمىم تاسپ، كۇش ـ قۋاتىم تولـ سىپ، ئۇمىت كەرنەپ تۇراتىن بولدى.

ژۇلتىڭ گۇلدەنۇى جولىندا . درجۇرەك قۇربانداڭ شاجىرەسى

لۇ شيۇفەك: تەمىر جول ساقشىسى باسىن ئباي تىگىپ ادالدىقتىڭ رۇحىن سومدادى

لۇ شيۇفەڭنىڭ سۇرەتى.

□ شينحۋا اگەنتتىگى تاراتقان (قوعام حاۋىپسىزدىگى مينيسترلىگى بەرگەن)

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 9 ـ ايدىڭ 5 ـ كۈنى تيانجينەن بەرگەن حابارى (تىلشىـ لەر ين سيۋان، لي كۇن). تيانجينىدەگى حايجى وزەنىنەن سولتۇستىك جاـ عالاۋعا كوز جەـ بەرسەڭىز، 130 جىلدان استام تاريحى بار تيانجين پويەز ۋوكزالىنان قايشالىسقان قالىڭ ادامنىڭ قاراسىن كورەسىز. 39 جىلدىڭ الدىندا، ئدال وسى ارادا، جاۋىنگەر سەرىگىنىڭ قايتارما سوققى بەرۇىنە ۋاقىت ۇتتى ئۇشىن، 32 جاستاـ عى تەمىر جول ساقشىسى لۇ شيۇفەك باسىن ئباي تىگىپ، باندىلاردىڭ ملتىق اۋزىنا كەۋـ دەسىن توسىپ، قىمباتتى جاستىق داۋرەنى مەن ئومىرىن ارنادى.

لۇ شيۇفەك، 1948 ـ جىلى دۇنيەگە كەلگەن، 1977 ـ جىلى قوعام حاۋىپسىزدىگى قىزمەتىنە قاتىناسقان، كوزى تىرىسىندە تيانجين تەمىر جول قوعام حاۋىپسىزدىگى باسـ قارماسى تيانجين ۋوكزالى ساقشى بولىمشەسـ نىڭ حالىق ساقشىسى بولعان. 1980 ـ جىلى 8 ـ ايدىڭ 17 ـ كۈنى قىلمىس كۇماندىلارىن تەكسەـ رىپ جاتقان كەزدە، قىلمىس كۇماندىلارى لۇ شيۇفەك قاتارلى حالىق ساقشىلارىنا وق شعاـ رادى، لۇ شيۇفەك قىلمىس كۇماندىلارىمەن الـ سىپ جاتقاندا باقتىقا قارسى وق ئتىپ، ەرلىكپەن قۇربان بولادى. 1980 ـ جىلى 8 ـ ايدا لۇ شيۇفەك جۇڭگو كومۇنيستىك پارتياسىنىڭ مۇشەسى دەپ تانىلادى، سول جىلى 9 ـ ايدا 1 ـ دارەجەلى قاـ ھارمان ۇلگى داڭق اتاعى بەرىلەدى.

1980 ـ جىلى 8 ـ ايدىڭ باسىندا، سول كەزدەگى ىشكى موڭعۇل اۋتونومياىلى رايونى بايانناۋر ايماعى لينحى اۋدانىنان كەلگەن لياڭ دادۇڭ، ژاڭ شينگو، باي يۇڭشىك قاتارلى ەر ادامدار لينحى اۋداندىق قارۋلى بولىمنەن قالىڭ ملتىق، وق ـ ئدارى ۇرلايدى. سوڭـ نان ولار پويەزبەن دۇڭبەيگە بارىپ، "جەر كوكتەى ئدۇر سىلكىندىرەتىن" بىرنەشە ئرى دەلو تۇدىرۇدى جاسىرىن جوسپارلاپ، جول ورـ تادا تيانجين ۋوكزالىنان پويەز اۋىستىرماقشى بولادى. 8 ـ ايدىڭ 16 ـ كۈنى كەشتە ۇشەۋى ۋوكزال الاڭىندا ايالداعاندا، ئجۇرىس ـ تۇرىسى كۇماندى بولاندىقتان، تيانجين ۋوكزالى ساقشى بولىمشەسىنىڭ مىندەت اتقارىپ جۇرگەن حالىق ساقشىسى ما يوۋحاڭ ولاردى ساقشى بولىمشەسـ نىڭ كەزەكشىلىك كەڭسەسىنە الىپ بارادى، كەـ زەكشىلىكتەگى حالىق ساقشىلارى لۇ شيۇفەك، لۇ ميڭ ىشكەرىلەي تەكسەرۇ جۇرگىزەدى.

ساقشى بولىمشەسىنىڭ كەزەكشىلىك كەڭـ سەسىندە، لۇ شيۇفەك مەن لۇ ميڭ الدىمەن باي يۇڭشىكدى تەرگەۋگە الماق بولادى. باي يۇڭشىك قۇلىق ـ سۇمدىقتا باسپ شىندىقـ تى جاسىرىپ، تەكسەرۇگە قارسىلىق كورسەتەـ دى. وسى كەزدە سۇراققا الۇدى كۇتتۇ كەڭسە ـ سىندە تەكسەرۇدى كۇتىپ وتىرعان لياڭ دادۇڭ، ژاڭ شينگو قاتتى شوشىپ، بەلـ دەرىندەگى تاڭدايىنا وق باسىلعان ناگاندى ئالسىن ـ ئالى سىپالاي بەرەدى.

قىلمىس كۇماندىسى ژاڭ شينگونى سۇراققا تارتقان كەزدە، ژاڭ شينگو ەكى ۇشتى جاۋاپ بەرىپ، كوپ قايشىلىق بايقالعان سوڭ، لۇ شيۇفەك ورنىنان تۇرىپ وعان داعدىلى تەكسەرۇ جاساماق بولادى. ژاڭ شينگو تۇتقىل اتىپ تۇرىپ، شاپانىنىڭ الدىن اشىپ، بەلىنە قىسـ تىرىلعان 54 تۇرپاتتى 2 ناگاندى سۇىرىپ الماق بولادى. لۇ شيۇفەك جالما ـ جان ۇمتىلىپ، ونىڭ بىلەگىن قايىرىپ ناگاندى تارتىپ الادى.

ئبراق، ئتىپتى دە ۇلكەن حاۋىپ سوڭىنـ دا ەدى. لۇ ميڭ باسىن كوتەرىپ قالعاندا، لياڭ دادۇڭنىڭ ملتىعىن الىپ ەسكىتىڭ اينەگـ نەن حالىق ساقشىسىن دالدەپ تۇرعانىن بايقايـ دى. لۇ ميڭ ەشتەڭە ويلاۋعا ۇلگىرمەي، ەڭـ كەيىپ ناگان الىپ جاقتان لۇ شيۇفەڭعا: "ارت جاعىڭنان ابايلا!"، ـ دەپ ايعاي سالادى. ئسوزى ايقاتاماي ـ اق، لياڭ دادۇڭ ەسكىتى تەۋىپ كىرىپ، حالىق ساقشىلارىنا ولەرمەندەـ نە وق جاۋدىرادى.

لۇ شيۇفەك لەزدە بۇرىلىپ، وق تيۋ حاۋىپىنە قاراماستان، كۇماندى لياڭ دادۇڭعا قاراي تۇرا ۇمتىلىپ، لياڭ دادۇڭنىڭ بىلەگىنەن مىقتاپ ۇستاپ الادى دا ونىڭ ەكى قولىن جوعارى كوـ تەرىپ، وق شعارۇىنا مۇمكىندىك بەرمەيدى. لياڭ دادۇڭ ملتىعىن تومەن قاراتىپ تاعى دا تەپكىنى باسادى، وق لۇ شيۇفەڭنىڭ شۇيدەسىنە تيەدى. لۇ شيۇفەك ملتىققا قاراي ۇمتىلىپ، قاتتى اۋىرعانىنا شىداپ، دەنەسىمەن لياڭ دادۇڭدى تاعى ئبىر رەت سوعادى، ەڭ سوڭعى بار قايراـ تىمەن كۇماندىنى شەگىنۇگە ماجبۇرلەپ، جاۋىنـ گەر سەرىگىنە قىمباتتى ۋاقىت ۇتىپ بەرەدى. ايتسە دە، لياڭ دادۇڭ تاعى دا وق شعارادى، لۇ شيۇفەڭنىڭ كەۋدەسىنەن وق ئتىپ، ەرلىكپەن قۇربان بولادى.

قاندىقول لياڭ دادۇڭ ساسقالاقتاپ زىتىپ بەرۇگە اينالعاندا، سوڭنان جەتىپ كەلگەن لىۋ ۋشىڭ قاتارلى حالىق ساقشىلارى ونى اتىپ تاستايدى، ژاڭ شينگو، باي يۇڭشىك قولعا الىنادى، 3 قىلمىس كۇماندىسى الىپ جۇرگەن 17 ناگان مەن قالعان وقتار تۇـ گەلدەي قولعا تۇسىرىلەدى. الايدا، لۇ شيۇفەك ئزوزى قىزۋ سۇيەتىن قىزمەت ورنى مەن سۇيىكتى جاۋىنگەر سەرىكتەرىنەن ماڭگى ايرىلىپ، ايەلى مەن بۇعاناسى قاتپاعان 3 بالاسىن قالدىرىپ كەتەدى. ۇزاق ۋاقىت لۇ شيۇفەڭنىڭ نزگى ىستەرىن زەرتتەگەن تيانجين تەمىر جول قوعام حاۋىپسىزدىگى باسـ قارماسىنىڭ زەينەتتەگى حالىق ساقشىسى شۇي جىلياڭ بىلاي دەيدى: سول كەزدە، ەگەر لۇ شيۇفەك قاتارلى ادامدار باسىن ئباي تىگىپ ارپالىسىپ، وسى 3 قىلمىستى ەلەمەنتتى بوگەپ قالماعان بولسا، ولار دۇڭبەيگە جەتكەننەن كەيىن ۇزدىكسىز ۇلكەن دەلو تۇدىرۇى، زار ـ دابىنىڭ ئتۇبى جامانعا سوعۇى مۇمكىن ەدى.

بۇزاقلارعا جولىققاندا ەرجۇرەكتىكپەن ايا ـ باي السقاننان سىرت، لۇ شيۇفەڭنىڭ كوزى تىرىـ سىندەگى جاۋىنگەر سەرىگى يىن جانجۇۋنىڭ ەسكە الۇىنشا، لۇ شيۇفەك جايشىلىقتا كىسىگە كو ـ مەكتەسۇدى شاتتىقتا بالايدى، ايتسەدە توتەنشە كىشى پەيىل ەكەن. "بەلەت الۇعا اقشاسى جەتپەي قالعان جولاۋشىلارعا جولىققاندا، قايتا ـ رىپ الۇدىڭ ورايى بولسىن ـ بولماسىن، ول ىلعي الدىمەن بەرە تۇرۇشى ەدى"، ـ دەيدى ين جانجۇۋن، ـ "ەەنشە، لۇ شيۇفەك كىرشىكسىز جان".

لۇ شيۇفەك بولعاندىقتان، "ساقشى" دەگەن بۇل ئسوز ونىڭ ۇلى لۇ شىچياڭنىڭ كوكەينە تەرەڭ ۇيالادى. 18 جاسقا تولعان جىلى لۇ شىچياڭ ساقشى كيىمىن كيىپ، داڭقپەن تەمىر جول ساقشىسى بولدى ئارى اكەسىنىڭ ئزىن باسپ ىلگەرىندى ـ كەيىندى داڭقتى تۇردە ئبىر رەت 2 ـ دارەجەلى ەڭبەك، 3 رەت 3 ـ دارەجەلى ەڭبەك ئسىڭىردى، 3 رەت ماراپاتتالۋ سيلىعىنا يە بولدى ئارى پاراۋوز مەدالىنا يە بولىپ، اكەلى ـ بالالى تەمىر جول ساقشىلارى، ەكى ئداۋىر قاھارماـ دارىنىڭ حيكىمەتتى حيكاياسىن جازدى.

"وسى جىلداردا، مەيلى تىزە بۇكپەي قاساـ رىسقان قاندەستەرگە تاپ بولايىن، الدە قينىشىلـ عى بار بۇقاراعا قارايلاسايىن، مەن اكەمنىڭ قۇربان ەكەنىن، اكەمنىڭ جەتپەگەن مۇراتىنا مۇـ راگەرلىك ەتۇىم كەرەكتىگىن استە ەستەن شعار ـ مادىم، قاندداي قىزمەت ورنىندا بولسام دا، قانشاـ لىق قينىشىلىقتا جولىقسام دا، ئسوزسىز، جاقسى ىستەيمىن"، ـ دەيدى لۇ شىچياڭ.

مەكەن ـ جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى ياڭزىجياڭ جولى 1 ـ ئنومىرلى اۋلا، پوچتا ئنومىرى: 830051، فاكس: 5593305 ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان